

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO

Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan mukaisesti ehdotuksesta neuvoston päätökseksi, Ranskalle kuuluvien alueiden Saint-Pierre ja Miquelonin ja Mayotten rahapoliittisista järjestelyistä

(1999/C 127/06)

1. Euroopan keskuspankki (EKP) sai 22 päivänä joulukuuta 1998 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa EKP:n lausunto ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Ranskalle kuuluvien alueiden Saint-Pierre ja Miquelonin ja Mayotten rahapoliittisista järjestelyistä (KOM(1998) 801 lopull.).
2. EKP:n toimivalta antaa lausunnon, joka perustuu Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen (jäljempänä "perustamissopimus") 109 l artiklan 4 kohtaan. Tämän EKP:n lausunnon on antanut EKP:n neuvosto EKP:n työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti. EKP on suostunut neuvoston pyyntöön antaa lausunto pyynnössä esitetystä erittäin lyhyessä määräajassa vain euroon siirtymisestä johtuvien erittäin poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.
3. Perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohtaan perustuvassa neuvoston päätösluonnoksessa säädetään euroalueen laajentamisesta kattamaan myös Ranskalle kuuluvat merentakaiset alueet Saint-Pierre ja Miquelon ja Mayotte. Päätösluonnoksessa säädetään, että eurosta tulee Saint-Pierre ja Miquelonin ja Mayotten valuutta ja että euro on laillinen maksuväline näillä alueilla. Neuvoston päätösluonnoksen tavoitteena on myös antaa oikeuksia ja asettaa velvoitteita EKP:lle ja kansallisille keskuspankeille, mukaan lukien erityisesti velvoite toteuttaa Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) rahapoliittisia toimia ja operaatioita Saint-Pierre ja Miquelonissa ja Mayotessa; tämän katsotaan olevan välttämätön toimi euron käyttöönottamiseksi Ranskassa.
4. On mahdollista kyseenalaistaa, muodostaako perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohta tarvittavan oikeusperustan, jonka nojalla euron käyttöönottoa koskevaa yhteisön lainsäädäntöä voisi soveltaa myös yhteisön alueen ulkopuolella ja jonka mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit voitaisiin velvoittaa toteuttamaan EKPJ:n toimia ja operaatioita Saint-Pierressä ja Miquelonissa ja Mayotessa Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä "perussääntö") IV luvussa ja 16 artiklassa määrätyllä tavalla. Nämä alueet ovat erottamaton osa Ranskan aluetta, mutta ne eivät kuulu Euroopan yhteisöön. Perustamissopimusta, perussääntöä ja yhteisön sekundäärilainsäädäntöä ei voi välittömästi ja suoraan soveltaa näillä alueilla. Esimerkiksi perustamissopimuksen 105 artiklan 2 kohdassa määrätään, että EKPJ toteuttaa perustehtävänsä, joita ovat esim. rahapolitiikan määrittely ja toteuttaminen, yhteisön alueen sisällä. Lisäksi 109 l artiklan 4 kohdassa asetetaan velvoitteita vain osalle yhteisöä, tarkemmin sanottuna niille jäsenvaltioille, jotka ovat ottaneet käyttöön yhteisen rahan. Yhteisön lainsäädännön mukaisesti näillä merentakaisilla alueilla on erityisasema.
5. EKP toteaa, että neuvoston päätösluonnoksen 6 artiklan ja 3 artiklan välillä on selvä ristiriita, sillä 6 artiklassa todetaan, että neuvoston päätös koskee Ranskaa, kun taas 3 artiklassa asetetaan velvoitteita EKP:lle ja kansallisille keskuspankeille. Ranskaa koskevat päätökset eivät loogisesti katsoen voi sitoa EKP:tä ja kansallisia keskuspankkeja. Oikeudellisesti katsoen EKP:lle ja kansallisille keskuspankeille osoitettu neuvoston päätös EKPJ:n yhteisön ulkopuolella suorittamista rahapoliittisista toimista ja operaatioista on ristiriidassa perustamissopimuksen 107 artiklassa määrätyn EKP:n ja kansallisten keskuspankkien riippumattomuuden kanssa. EKP käsittää, että EKP:lle ja kansallisille keskuspankeille ei voida asettaa neuvoston päätöksiin perustuvia velvoitteita ja ehdottaa siksi, että päätösluonnoksen 3 artiklan sana "suorittavat" (shall carry out) korvataan sanoilla "voivat suorittaa" (may carry out).
6. EKP toteaa huolestuneena, että neuvoston päätöstä käytetään sellaisen järjestelyn toteuttamiseksi, jossa yhteisön lainsäädännön tiettyjen osien, joita on tarpeen soveltaa Saint-Pierre ja Miquelonissa ja Mayotessa talous- ja rahaliiton toimimiseksi näillä alueilla, katsotaan kuuluvan Ranskan toimivaltaan ja sen kansallisen lainsäädännön piiriin, jolloin EKP:tä ja Euroopan yhteisöjen komissiota ainoastaan kuullaan. EKP pitää erittäin tärkeänä, että kyseessä olevaa yhteisön lainsäädäntöä sovelletaan näissä erityistapauksissa EKP:n ja Euroopan yhteisöjen komission suostumuksella.
7. EKP toteaa huolestuneena, että Euroopan yhteisöjen komissio ehdottaa neuvoston päätöksen hyväksymistä, vaikka sillä ei ole tarkkaa tietoa IEDOM-laitoksen (Institut d'Emission des Départements d'Outre-Mer) tulevasta asemasta ja tehtävistä; Ranska aikoo uudistaa tätä laitosta, jotta sen toiminta olisi sopusoinnussa perustamissopimuksen ja perussäännön nojalla EKPJ:lle annettujen tehtävien kanssa. EKP toteaa, että EKP:llä ja kansallisilla keskuspankeilla tulisi olla yksinoikeus suorittaa kaikki EKPJ:n toimivaltaan kuuluvat tehtävät.
8. Tätä kahden Ranskalle kuuluvan alueen muodostamaa erikoistapausta ei tulisi pitää mahdollisten tulevien tapausten ratkaisuihin vaikuttavana ennakkotapauksena.
9. Tämä lausunto julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Frankfurt am Mainissa 30 päivänä joulukuuta 1998.

EKP:n varapuheenjohtaja

C. NOYER

EKP:n johtokunnan jäsen

T. PADOA-SCHIOPPA